

**ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКА МІСЬКА РАДА
КАМ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

Р І Ш Е Н Н Я

« 09 » 04 2025

м. Верхньодніпровськ

№ 238

Про затвердження Порядку виявлення, взяття на облік, збереження та використання безхазяйного майна, знахідок, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади

З метою правового врегулювання відносин щодо виявлення, взяття на облік, збереження, використання безхазяйного майна, знахідок та відумерлої спадщини, впорядкування механізму його виявлення, відповідно до ст. 327, 335, 1277, 1283, 1285 Цивільного кодексу України, ст.ст. 329-333, ст.ст. 334-338 Цивільного процесуального кодексу України, абзацу 4 п.1 частини 1 ст. 9 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», п.82-88 «Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» затвердженого постановою КМУ від 25.12.2015 р. № 1127 (з наступними змінами), керуючись ст. 40, 59, 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Верхньодніпровської міської ради

В И Р І Ш И В:

1. Затвердити Порядок виявлення, взяття на облік, збереження та використання безхазяйного майна, знахідок, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади (додається).
2. Вважати таким, що втратило чинність рішення виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради від 29.09.2021 року № 458 «Про затвердження Положення про комісію з виявлення, обстеження, та взяття на облік безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини на території Верхньодніпровської міської територіальної громади».
3. Дане рішення набуває чинності з дня прийняття та підлягає оприлюдненню на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради.

**Верхньодніпровський
міський голова**

Геннадій ЛЕБІДЬ

Порядок

виявлення, взяття на облік, збереження та використання безхазяйного майна, знахідок, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади

1. Загальні положення

1.1. Порядок виявлення, взяття на облік, збереження та використання безхазяйного майна, знахідок, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади (далі - **Порядок**) розроблено відповідно до Цивільного кодексу України, Цивільного процесуального Кодексу України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

1.2. Метою Порядку є врегулювання відносин щодо виявлення, взяття на облік, збереження та використання рухомого та нерухомого майна, яке є безхазяйним, знахідкою або визнано на підставі рішення суду відумерлою спадщиною.

1.3. Терміни, що використовуються в цьому Порядку, вживаються у значеннях, передбачених відповідним цивільним законодавством України.

Безхазяйна річ (майно) - річ яка не має власника або власник якої невідомий, в тому числі об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Відумерла спадщина – спадщина (будь які активи фізичної особи, відповідно до цивільного обороту), яка визнана судом відумерлою, до якої входить належне на праві приватної власності померлій особі майно (земельні ділянки, будівлі, споруди, жилі та нежилі приміщення у будинках, рухоме майно, цінні папери та грошові кошти), власник якого помер, а спадкоємці за заповітом і за законом відсутні, усунуті від права спадкування або не прийняли спадщину чи відмовилися від її прийняття.

Знахідка – рухома річ (майно), втрачена або загублена власником (володільцем) поза його волею і ким-небудь знайдена.

Нерухоме майно – житлові будинки, квартири, гаражі, інші будівлі та споруди, переміщення яких є неможливим без знецінення і зміни їх призначення та земельні ділянки.

Об'єкти благоустрою - парки, сквери, спортивні та дитячі майданчики, площі, дороги, малі архітектурні форми (павільйони і навіси на зупинках громадського транспорту, фонтани, питні фонтани, альтанки, грибки, гардероби, декоративні скульптури, пам'ятники, кабіни для роздягання, бювети, лави, урни, паркани, огорожі, вази, контейнери для квітів, декоративні басейни тощо), засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами.

Об'єкти інженерної інфраструктури - інженерні мережі газо-, водо-, електро-, тепlopостачання, водовідведення, зв'язку та інше.

Рухоме майно - матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди.

Суб'єкти виявлення безхазяйного рухомого та нерухомого майна, знахідки чи відумерлої спадщини - будь-яка фізична або юридична особа, якій вірогідно стало відомо про місцезнаходження безхазяйної речі, знахідки або відумерлої спадщини.

Інші терміни та поняття, які використовуються в даному Порядку застосовуються відповідно до їх визначення чинним законодавством України.

1.4. Органом, який забезпечує виявлення, взяття на облік, збереження та використання безхазяйного майна, знахідок, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади на території Верхньодніпровської міської територіальної громади є Верхньодніпровська міська рада в особі **Комісії з виявлення, взяття на облік, збереження та використання безхазяйного майна,**

знахідок та визнання спадщини відумерлою (далі Комісія). Прийняті Комісією рішення, оформлені протоколом засідання Комісії та складені акти, пов'язані з виконанням функцій з виявлення, обстеження, взяття на облік а також здійснення заходів з охорони та прийняття в комунальну власність безхазяйного майна та відумерлої спадщини є обов'язковими для виконання комунальними підприємствами, установами та закладами, засновниками яких є Верхньодніпровська міська рада, та іншими комунальними підприємствами/закладами (за умови попереднього погодження), розташованими на території Верхньодніпровської міської територіальної громади.

Склад Комісії затверджується розпорядженням Верхньодніпровського міського голови. До складу Комісії входять:

- представник (ки) Юридичного відділу Верхньодніпровської міської ради;
- представник (ки) Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради;
- представник (ки) Відділу комунальної власності Верхньодніпровської міської ради;
- представник(ки) Відділу земельних відносин та агропромислового комплексу Верхньодніпровської міської ради;
- представник Відділу містобудування та архітектури Верхньодніпровської міської ради;
- представники інших виконавчих органів міської ради, в.о. старост старостинських округів Верхньодніпровської міської територіальної громади, комунальних підприємств, установ, закладів.

1.5 При необхідності до роботи Комісії можуть залучатися представники інших виконавчих органів Верхньодніпровської міської ради та її структурних підрозділів, та за згодою представники правоохоронних органів, інших органів виконавчої влади, органів самоорганізації населення, а також громадяни, жителі Верхньодніпровської міської територіальної громади та депутати міської ради.

2. Виявлення безхазяйного нерухомого майна, відумерлої спадщини

2.1. Підприємства, установи, організації, громадяни та посадові особи місцевого самоврядування, яким стало відомо про нерухоме майно, що не має власника або власник якого невідомий, чи яке ніким не успадковане після смерті фізичної особи, письмово або шляхом усного звернення повідомляють про таке майно Верхньодніпровську міську раду та її структурні підрозділи, та надають дані про такі об'єкти із зазначенням адреси (місцезнаходження) майна, прізвища, імені, по-батькові власника, його дати народження та смерті (якщо такі відомості їм відомі), або назву юридичної особи як можливого власника (якщо такі відомості їм відомі), інших суттєвих обставин, необхідних при розгляді питання щодо майна, яке має ознаки безхазяйного, або потенційної відумерлої спадщини.

2.2. Після надходження до Юридичного відділу Верхньодніпровської міської ради повідомлення про виявлення майна, яке має ознаки безхазяйного або потенційної відумерлої спадщини, на підставі проведеного аналізу звернення Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради протягом трьох робочих днів готує службову записку на ім'я Верхньодніпровського міського голови про надання доручення профільним відділам Верхньодніпровської міської ради про необхідність направлення запитів для отримання інформації, необхідної для виявлення можливого власника безхазяйного нерухомого майна, або інформації, яка може підтвердити наявність потенційної відумерлої спадщини.

2.3. Профільні відділи Верхньодніпровської міської ради за правової підтримки Юридичного відділу Верхньодніпровської міської ради, з метою отримання документів, які підтверджують, що нерухоме майно є безхазяйним, або документів, що можуть підтвердити наявність потенційної відумерлої спадщини, направляють/отримують відповідні запити/витяги до бюро технічної інвентаризації, органів реєстрації актів громадянського стану, нотаріату, державних реєстраторів, державних реєстрів, територіального органу Держгеокадастру, регіонального відділення Фонду державного майна України, Дніпропетровської обласної ради, архівних установ, ймовірного балансоутримувача майна та інших органів, фізичних та юридичних осіб, незалежно від форм власності і підпорядкування, за наступним розподілом напрямків роботи:

- Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради стосовно об'єктів нерухомого майна, які не є за своїм призначенням житловими приміщеннями, звертається до бюро технічної інвентаризації, регіонального відділення Фонду державного майна України.

Дніпропетровської обласної ради або інших підприємств, установ, організацій державної та комунальної форми власності та/або інших органів виконавчої влади;

- Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради стосовно об'єктів нерухомого майна, які за своїм призначенням є житловими приміщеннями, звертається до бюро технічної інвентаризації, отримує інформацію з державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, погосподарських книг старостинських округів територіальної громади, архівних установ, органів державної реєстрації;

- Відділ земельних відносин та агропромислового комплексу Верхньодніпровської міської ради звертається до Головного управління Держгеокадастру у Дніпропетровській області, отримує інформацію з державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, органів державної реєстрації стосовно земельних ділянок;

- Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради отримує інформацію від органів нотаріату України щодо наявності або відсутності спадкоємців щодо спадщини, яка може бути визнана судом відумерлою, а також у разі виникнення додаткової необхідності – звертається до інших підприємств, установ, організацій державної та комунальної форми власності та/або інших органів виконавчої влади.

2.4. Витрати, пов'язані з отриманням довідок, витягів, інформації з усіх зазначених у цьому Порядку реєстрів, а також проведення технічної інвентаризації, оцінки чи експертизи нерухомого майна, вчинення інших необхідних дій щодо майна, що може бути безхазайним або визнане за рішенням суду відумерлою спадщиною, здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету.

2.5. Отримана структурними підрозділами Верхньодніпровської міської ради інформація, відповіді за запитами та витяги з Державних реєстрів невідкладно передаються до Юридичного відділу міської ради. Юридичний відділ міської ради на підставі здійсненого опрацювання та правового аналізу зібраного обсягу інформації та документації, при встановленні обґрунтованих належними доказами правових підстав для звернення до суду з заявою про визнання речі безхазайною або визнання спадщини відумерлою, невідкладно ініціює скликання **Комісії**.

2.6. На розгляд засідання Комісії виноситься питання щодо можливості початку процедури визнання майна безхазайним або визнання спадщини відумерлою та здійснення обстеження майна (в тому числі земельних ділянок) з виходом/виїздом на місцевість (за необхідності). Засідання комісії оформлюється Протоколом засідання Комісії, який підписується кожним членом комісії, присутнім на засіданні. В засіданні комісії можливе оголошення перерви проведення засідання для виходу/виїзду Комісії для обстеження майна за його фактичним місцезнаходженням. Результат обстеження об'єкта майна за його фактичним місцезнаходженням фіксується складенням Акту обстеження за встановленою формою (Додаток 1 до Порядку), який підписується кожним членом комісії, який прийняв участь в обстеженні об'єкту майна.

2.7. В Акті, складеному Комісією за результатом проведеного обстеження зазначається:

- адреса або місце розташування об'єкта та дата обстеження, вид об'єкту;
- технічні характеристики об'єкта, в тому числі наявність/відсутність об'єктів інженерної інфраструктури, будь яких інших комунікацій;
- фактичний стан об'єкту, в тому числі земельної ділянки, наявність ознак догляду або бездоглядності об'єкту майна та/або об'єктів інженерної інфраструктури;
- пропозиції щодо можливості використання об'єкта згідно з його функціональним призначенням або зміни функціонального призначення;
- пропозиції стосовно подальшої експлуатації об'єкта в інтересах територіальної громади (за наявності);

- висновок про необхідність вжиття заходів щодо збереження майна або можливого використання майна;

- висновок щодо необхідності взяття на облік нерухомого майна та подальшого звернення Верхньодніпровської міської ради до суду з заявою про передачу безхазайної нерухомої речі до комунальної власності Верхньодніпровської міської територіальної громади або звернення до суду з заявою про визнання спадщини відумерлою, та передачі такої відумерлої спадщини до комунальної власності Верхньодніпровської міської територіальної громади.

2.8. Якщо у ході комісійного обстеження об'єкта буде виявлено його значну руйнацію або знищення як речі, що унеможливує проведення його ремонту, здійснення технічної інвентаризації.

та встановлена відсутність перспектив збереження та експлуатації, Комісія надає пропозиції щодо здійснення процедури прийняття до комунальної власності такого майна за рішенням суду та одночасно вносить пропозиції про можливість утилізації зруйнованого об'єкта нерухомого майна (в порядку, визначеному законодавством, з залученням відповідного суб'єкта експертної/оціночної діяльності) з метою подальшого вивільнення земельної ділянки та можливого використання віднесеної до вільних земель ділянки в інтересах територіальної громади.

2.9. Якщо за висновками Комісії встановлено наявність обґрунтованих правових підстав, визначених Цивільним Кодексом України та Цивільно-процесуальним Кодексом України, які є підкріплені належними доказами, достатніми для звернення до суду з заявою про передачу безхазяйної нерухомої речі у власність територіальної громади, Акт обстеження нерухомого майна до протоколу засідання Комісії (разом з проектом відповідного рішення виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради) виноситься Юридичним відділом Верхньодніпровської міської ради на найближче засідання виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради на розгляд та затвердження.

2.10. У випадку, якщо на розгляд та затвердження виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради винесено питання про визнання нерухомого майна безхазяйним та взяття його на облік відповідно до положень Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», рішенням виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради надається доручення Відділу комунальної власності Верхньодніпровської міської ради та Відділу містобудування та архітектури Верхньодніпровської міської ради щодо вжиття заходів з виготовлення документів технічної інвентаризації майна та вирішення питання присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна (у разі необхідності).

2.11. У випадку встановлення факту відсутності присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна, що може бути взяте на облік як безхазяйне, виконавчий комітет Верхньодніпровської міської ради приймає окреме рішення про присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна, розгляд якого ініціює Відділ містобудування та архітектури Верхньодніпровської міської ради.

Для цього, після отримання Відділом комунальної власності Верхньодніпровської міської ради необхідного висновку (довідки) бюро технічної інвентаризації про можливість присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна, наданого разом з документами технічної інвентаризації, Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради надає до Центру надання адміністративних послуг Верхньодніпровської міської ради відповідну заяву на отримання адміністративної послуги з присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна. В наступну чергу, при отриманні від Центру надання адміністративних послуг Верхньодніпровської міської ради заяви про присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна, Відділ містобудування та архітектури Верхньодніпровської міської ради вносить проект рішення про присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна, що може бути взяте на облік як безхазяйне, на найближче засідання виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради для його розгляду та прийняття рішення.

2.12. Координація діяльності структурних підрозділів міської ради при виконанні прийнятого рішення виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради та здійснення правового супроводження розгляду справи в суді, покладається на Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради.

3. Порядок взяття на облік безхазяйного нерухомого майна

3.1. Якщо право власності на виявлене нерухоме майно не зареєстроване або власник такого майна невідомий (безхазяйне майно), Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради невідкладно, після отримання міською радою документів технічної інвентаризації та присвоєння адреси об'єкту нерухомого майна (у випадку необхідності такого присвоєння адреси), звертається до Відділу державної реєстрації Верхньодніпровської міської ради з заявою про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна, враховуючи вимоги Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

3.2. Взяття на облік безхазяйного нерухомого майна державним реєстратором Відділу державної реєстрації Верхньодніпровської міської ради здійснюється у день прийняття відповідної заяви. Датою та часом взяття на облік безхазяйного нерухомого майна вважаються дата та час реєстрації

відповідної заяви, за результатом розгляду якої державним реєстратором прийнято рішення щодо взяття на облік безхазяйного нерухомого майна.

3.3. Відділ державної реєстрації Верхньодніпровської міської ради забезпечує внесення до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відповідних даних з відміткою «безхазяйне» та надає Юридичному відділу Верхньодніпровської міської ради витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

3.4. Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради після отримання витягу з Державного реєстру речових прав протягом 3 (трьох) робочих днів здійснює замовлення на розміщення оголошення про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна у друкованих засобах масової інформації Дніпропетровської області та вживає заходи щодо розміщення оголошення на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради, з метою виявлення власників (спадкоємців) майна.

3.5. В оголошенні про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна обов'язково вказуються основні характеристики майна, місце його знаходження, дата взяття його на облік як безхазяйного та інформація про намір Верхньодніпровської міської ради звернутися до суду з заявою про передачу безхазяйної нерухомої речі у власність Верхньодніпровської міської територіальної громади у випадку ненадходження до міської ради протягом року (з дати розміщення оголошення у друкованих засобах масової інформації) інформації щодо власників, спадкоємців чи правонаступників майна, та у випадку відсутності іншого надходження до міської ради підтверджуючих документів про право власності чи правонаступництва щодо такого безхазяйного майна.

3.6. В оголошенні також зазначається:

- строк, протягом якого можливі власники (спадкоємці, правонаступники) чи безпосередні власники (спадкоємці, правонаступники) безхазяйного нерухомого майна можуть звернутися до Верхньодніпровської міської ради, при наявності у таких осіб документів про право власності чи правонаступництва щодо нерухомого майна;

- адреса міської ради, контактної особи, номер телефону, електронна адреса для комунікації.

3.7. Зняття з обліку безхазяйного нерухомого майна можливе за зверненням його власника відповідно до вимог чинного законодавства України або на підставі рішення суду, яке набрало законної сили, у разі виникнення спору щодо права власності на нерухоме майно.

3.8. Про зняття безхазяйного нерухомого майна з обліку Відділу державної реєстрації Верхньодніпровської міської ради протягом трьох робочих днів повідомляє Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради, з додаванням підтверджуючих документів про вчинення такої реєстраційної дії.

3.9 У випадку, якщо у строк, визначений в оголошенні про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна, до Верхньодніпровської міської ради звертається особа з документами, що підтверджують його право власності на це майно, така особа має відшкодувати витрати, пов'язані з утриманням, збереженням цього майна, виготовленням на нього відповідної технічної документації, публікації оголошення тощо, якщо такі витрати були понесені Верхньодніпровською міською радою або її структурними підрозділами.

3.10 У випадку виявлення незаконного заволодіння (набуття права власності) фізичними або юридичними особами безхазяйним нерухомим майном за наявності ознак кримінального правопорушення, Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради невідкладно готує до правоохоронних органів відповідну заяву про вчинення такого кримінального правопорушення.

3.11. Після спливу одного року з дня взяття на облік безхазяйного нерухомого майна та розміщення оголошення про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна у друкованих засобах масової інформації, у разі відсутності інформації щодо власників взятого на облік безхазяйного майна та у разі відсутності судового спору щодо права власності стосовно нерухомого майна з особами які доводять право власності, Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради невідкладно подає заяву до суду щодо передачі нерухомої безхазяйної речі у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади.

3.12. Після ухвалення судом рішення про передачу безхазяйної нерухомої речі у власність Верхньодніпровської міської територіальної громади Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради вживає заходів для отримання завіреної в установленому порядку копії рішення суду, що набрало законної сили у встановленому процесуальним законодавством порядку.

4. Порядок взяття на облік об'єктів майна як потенційної відумерлої спадщини та подання заяви до суду

4.1. Об'єкти відумерлої спадщини беруться на облік Юридичним відділом Верхньодніпровської міської ради після надходження інформації про відсутність спадкоємців, які постійно проживали разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, за формою реєстру нерухомого майна, що може бути визнане відумерлою спадщиною (Додаток 1 до Порядку). Підставою для такого обліку може бути звернення, довідка, акт обстеження майна, опитування мешканців суміжних домоволодінь (квартир), земельних ділянок тощо.

4.2. У випадку безгосподарного утримання житлових будинків або їх частки, іншого майна, власники якого відсутні більше ніж три роки за місцем постійного проживання та відомості про місцеперебування таких осіб відсутні, та наявності належних правових та процесуальних підстав, Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради на підставі відповідного рішення Комісії може ініціювати визнання фізичних осіб у судовому порядку померлими, для отримання підстав проведення процедури визнання спадщини відумерлою та передачі такої відумерлої спадщини до комунальної власності територіальної громади.

4.3. Після спливу одного року з дати відкриття спадщини та наявності інформації про відсутність спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття, посадовими особами, Юридичним відділом Верхньодніпровської міської ради здійснюється опрацювання отриманих документів, як можливих доказів у судовій справі, та готується заява до суду про визнання такої спадщини відумерлою та передачу майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади.

4.4. Заява про визнання спадщини відумерлою у випадках, передбачених Цивільним кодексом України, подається до суду за місцем відкриття спадщини або за місцезнаходженням нерухомого майна, що входить до складу спадщини.

4.5. Не пізніше, ніж за місяць до подання заяви до суду про визнання майна відумерлою спадщиною, Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради забезпечує оприлюднення на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради оголошення про розшук спадкоємців такого майна. В оголошенні вказується дата (термін) подання до Верхньодніпровської міської ради спадкоємцями інформації про себе та надання підтверджуючих документів про право на спадщину. Таке оголошення повинно також містити інформацію про намір Верхньодніпровської міської ради подати до суду заяву про визнання такого майна відумерлою спадщиною у випадку відсутності звернень спадкоємців такого майна та у випадку відсутності іншого надходження до міської ради підтверджуючих документів щодо спадкоємців.

4.6. У заяві про визнання майна відумерлою спадщиною зазначаються відомості про час і місце відкриття спадщини, про майно, що становить спадщину, а також докази, що свідчать про належність цього майна спадкодавцю, про відсутність спадкоємців за заповітом та за законом або про усунення їх від права на спадкування, про неприйняття ними спадщини чи про відмову від її прийняття.

4.7. Правова позиція, конкретні вимоги щодо кожної окремої справи визначаються, формуються та реалізуються під час розгляду судової справи Юридичним відділом Верхньодніпровської міської ради, враховуючи обставини, що призвели до відумерлості спадщини, наявності умов спору про право, реєстрацію права власності на майно померлого спадкодавця за іншою особою, відомості про кредиторів, суми заборгованості, наявність обтяжень майна тощо.

4.8. Після ухвалення судом рішення про визнання майна відумерлою спадщиною Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради вживає заходів для отримання завіреної в установленому порядку копії рішення суду, що набрало законної сили.

5. Заходи збереження та використання безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини

5.1. За наявності висновку Комісії щодо необхідності вжиття заходів збереження майна, зображеного в протоколі засідання Комісії та в Акті, складеному за проведеним обстеженням нерухомого майна, Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради для забезпечення зберігання нерухомого майна та для визначення зберігача може залучати комунальні підприємства.

установи, заклади, організації та громадян - жителів Верхньодніпровської міської територіальної громади.

5.2. Юридична особа, яка прийняла на зберігання безхазяйне нерухоме майно або відумерлу спадщину, несе відповідальність за зберігання такої речі з моменту підписання акта приймання-передачі. Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради має право проводити перевірку умов зберігання та використання безхазяйної нерухомої речі як шляхом запитів, так і шляхом перевірок (огляду) безпосередньо такого майна.

5.3. Зберігач вживає заходів щодо збереження майна шляхом заміни замків у входних дверях об'єкта нерухомості (в разі необхідності), опечатування входів до об'єкту нерухомого майна тощо, про що складається відповідний акт. При вході до об'єкту нерухомого майна вивіщується оголошення про те, що стосовно об'єкту нерухомого майна розпочато процедуру визнання його безхазяйним. Ці дії документуються шляхом проведення фотозйомки та складання відповідного акту. У разі необхідності Зберігач може укладати від свого імені договір на охорону об'єкту нерухомого майна з особами, що мають надавати послуги з охорони майна у встановленому законодавством порядку. Умови такого договору визначаються сторонами самостійно. Витрати, пов'язані з утриманням майна, несе Зберігач.

5.4. У випадках, коли до закінчення встановленого законом річного терміну з дня постановки безхазяйного майна на облік з'явиться його власник, майно повертається власникові після відшкодування витрат, пов'язаних з утриманням, збереженням цього майна, виготовленням на нього відповідної технічної документації, публікації оголошення тощо. Для цього Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради письмово повідомляє такого власника про здійснення Верхньодніпровською міською радою та/або її структурними підрозділами заходів щодо виявлення, обліку, проведення технічної інвентаризації, збереження майна та понесених ними фактичних витрат та повідомляють про зобов'язання власника відшкодувати витрати, які виникли внаслідок бездоглядного та безгосподарного утримання ним майна. Розмір витрат визначається відповідно до документів, що підтверджують факт понесення таких витрат Верхньодніпровською міською радою та/або її структурними підрозділами. У разі відмови власника відшкодувати понесені витрати або ігнорування вимоги про відшкодування витрат, виниклий спір вирішується сторонами спору в судовому порядку відповідно до вимог чинного законодавства України.

5.5. У разі, якщо безхазяйним майном є інженерні мережі, вони можуть бути передані на зберігання експлуатуючим організаціям. Для покриття витрат, пов'язаних із зберіганням речі Зберігачем, Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради може передати таку безхазяйну річ на зберігання з правом користування нею. Для забезпечення безпечної життєдіяльності та попередження нещасних випадків при використанні інженерних мереж споживачами, експлуатуюча організація здійснює роботи з технічного обслуговування інженерних мереж за рахунок власних коштів відповідно до діючого законодавства України.

5.6. Між Відділом Комунальної власності Верхньодніпровської міської ради та Зберігачем речі, укладається договір зберігання, з можливим правом її користування, у письмовій формі стосовно об'єктів нерухомого майна на підставі відповідного рішення Верхньодніпровської міської ради.

5.7. Між Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради та Зберігачем речі, укладається договір зберігання, з можливим правом її користування у письмовій формі стосовно об'єктів інженерної інфраструктури та об'єктів благоустрою на підставі відповідного рішення виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради.

5.8. Відповідальність за неналежне утримання та збереження майна покладається на осіб, яким це майно передається у тимчасове користування.

5.9. Поліпшення об'єкта, переданого у тимчасове користування, здійснені під час знаходження на обліку, Верхньодніпровською міською радою не відшкодовуються.

6. Прийняття безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини до комунальної власності Верхньодніпровської міської територіальної громади

6.1. Підставою набуття права комунальної власності Верхньодніпровською міською територіальною громадою на безхазяйні нерухомі речі та відумерлу спадщину є рішення суду, яке набрало законної сили шляхом прийняття відповідного рішення сесії Верхньодніпровської міської ради.

6.2. Після набрання рішенням суду про передачу безхазяйної нерухомої речі/відумерлої спадщини до комунальної власності територіальної громади законної сили та його отримання, Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради невідкладно надає профільним відділам Верхньодніпровської міської ради копію судового рішення, які в свою чергу готують проект рішення сесії Верхньодніпровської міської ради про прийняття майна до комунальної власності за наступним розподілом:

- щодо об'єктів житлового фонду (будинків, квартир, їх частин, кімнат у гуртожитку тощо), а також щодо об'єктів інженерної інфраструктури та благоустрою - Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради;
- щодо інших об'єктів нерухомого майна – Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради;
- щодо земельних ділянок - Відділ земельних відносин та агропромислового комплексу Верхньодніпровської міської ради;
- щодо інших об'єктів майна, як відумерлої спадщини, переданої до комунальної власності громади за рішенням суду - Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради у взаємодії з відповідними профільними відділами Верхньодніпровської міської ради, в залежно від характеристики набутого майна (активів).

6.3. Після прийняття на сесії Верхньодніпровської міської ради рішення про прийняття до комунальної власності майна, визнаного судом відумерлою спадщиною, або яке передане до комунальної власності як безхазяйна річ, Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради, Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради та Відділ земельних відносин та агропромислового комплексу Верхньодніпровської міської ради невідкладно забезпечують здійснення заходів, необхідних для державної реєстрації права комунальної власності за Верхньодніпровською міською територіальною громадою майна (крім зруйнованого майна, визначеного п.2.8. цього Порядку, експлуатація якого є неможливою та земельних ділянок, формування яких є наразі недоцільним) відповідно до положень Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

6.4. Щодо об'єктів нерухомого майна, які під час комісійного обстеження Комісією були виявлені з ознаками значної руйнації або знищення як речі, що унеможлиблює проведення ремонту об'єкта, здійснення технічної інвентаризації, та стосовно якого Комісією було внесено пропозиції щодо утилізації об'єкта нерухомого майна в порядку, визначеному законодавством, Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради, Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради (відповідно до розподілу напрямків роботи, наведених в п.2.3 цього Порядку), Відділ земельних відносин та агропромислового комплексу Верхньодніпровської міської ради, за правової підтримки Юридичного відділу Верхньодніпровської міської ради вживають необхідних заходів для вивільнення земельної ділянки (віднесення до вільних земель територіальної громади), для подальшого її використання в інтересах територіальної громади.

6.5. Після державної реєстрації права на майно, визнане судом відумерлою спадщиною чи передане до комунальної власності як безхазяйна річ, відділи Верхньодніпровської міської ради відповідно до розподілу напрямків роботи, наведених в п.2.3 цього Порядку, готують пропозиції щодо подальшого розподілу, закріплення та використання такого майна відповідно до його цільового призначення (в разі необхідності зміни цільового призначення) в порядку, визначеному чинним законодавством України.

6.6. Всі майнові спори щодо взятого на облік та прийнятого до комунальної власності Верхньодніпровської міської територіальної громади безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини, у разі їх виникнення між Верхньодніпровською міською радою (структурними підрозділами міської ради) з однієї сторони, та можливими власниками або особами, які доводять право власності, вирішуються у судовому порядку.

7. Прийняття у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури

7.1. Підприємства, установи, організації усіх форм власності, які здійснюють експлуатацію, обслуговування об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури, або фізичні особи (суб'єкти виявлення), а також посадові особи місцевого самоврядування у випадку виявлення безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури на території громади, повідомляють про таке майно (речі) Верхньодніпровську міську раду або її структурні підрозділи шляхом направлення відповідної письмової заяви або усного звернення, та надають дані про такі об'єкти (речі) із повідомленням адреси (місцезнаходження) виявленого безхазяйного рухомого майна, знахідки, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури, прізвища, імені, по-батькові можливого власника або назву юридичної особи як можливого власника (якщо такі відомості їм відомі), інших відомих їм обставин та відомостей, які необхідні при розгляді питання про набуття права комунальної власності щодо безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури.

7.2. Після отримання повідомлення та встановлення місця знаходження безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради вживає заходи щодо встановлення власника виявлених безхазяйних інженерних мереж або об'єктів благоустрою із залученням підприємств, що надають послуги з централізованого газо-, водо- тепло-, електропостачання та централізованого водовідведення (за необхідності), або шляхом отримання від них інформації за відповідним запитом. Разом з цим, Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради вживає заходи щодо розміщення на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради оголошення про виявлення безхазяйного рухомого майна, знахідки, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури, а в разі необхідності, забезпечує розміщення оголошення у місцевих друкованих засобах масової інформації. В оголошенні про виявлення безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури має бути обов'язково зазначений строк, протягом якого власник такого майна має право звернутися до Верхньодніпровської міської ради з повідомленням про право власності, з наданням підтверджуючих документів, який не може бути меншим 30 календарних днів.

7.3. За необхідності, з метою постановки на баланс виявлених об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради спільно із структурними підрозділами Верхньодніпровської міської ради за відповідним напрямком роботи здійснюють заходи з визначення їх вартості, а у разі необхідності, із залученням суб'єкта експертної/оціночної діяльності.

7.4. Обстеження безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури, яке знаходиться на території громади та здійснюється **Комісією, ініціює** Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради.

7.5. За результатами проведеного обстеження безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури складається Акт обстеження такого майна, в якому зазначаються місце розташування об'єкту (речі) та його детальні технічні характеристики. Здійснення підготовки проекту такого Акту обстеження здійснює Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради.

7.6. У випадку, якщо власника виявленого рухомого майна встановити не вдалося, а технічний стан майна свідчить про те, що воно не використовується та має ознаки безхазяйності, таке майно підлягає прийняттю у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади та в подальшому передається на баланс відповідних спеціалізованих підприємств на підставі рішення Верхньодніпровської міської ради.

7.7. У випадку, якщо протягом 30 календарних днів з дня розміщення оголошення на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради власник безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури не звернувся до

Верхньодніпровської міської ради з повідомленням про право власності та наданням підтверджуючих документів щодо такого права власності, Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради невідкладно виносить на розгляд виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради проект рішення про початок процедури прийняття у комунальну власність безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури. Рішення виконавчого комітету Верхньодніпровської міської ради про початок процедури прийняття до комунальної власності безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури підлягає обов'язковому розміщенню на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради.

7.8. У разі отримання письмової відмови власника від виявленого безхазяйного рухомого майна, Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради готує проект рішення про прийняття такого безхазяйного рухомого майна у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади, з посиланням на ст. 336 Цивільного кодексу України. Якщо власник не виявив бажання надати відмову від виявленої речі на користь Верхньодніпровської міської територіальної громади, враховуючи законодавчі обмеження щодо порядку експлуатації та обслуговування цього майна, Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради звертається до власника з вимогою щодо забезпечення належних умов експлуатації та обслуговування вказаного майна.

7.9. Право комунальної власності на безхазяйне рухоме майно, знахідки, безхазяйні об'єкти благоустрою та інженерної інфраструктури виникає у Верхньодніпровської міської ради після спливу шести місяців з моменту розміщення оголошення про початок процедури прийняття у комунальну власність виявленого безхазяйного рухомого майна, знахідки, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури на офіційному сайті Верхньодніпровської міської ради за умови, якщо:

- не буде встановлено власника або іншу особу, яка має право вимагати повернення речі;
- власник або інша особа, яка має право вимагати повернення загубленої речі, не заявить про своє право на річ особі, яка її знайшла, органу Національній поліції або Верхньодніпровській міській раді;

- особа, яка знайшла загублену річ, подала до Верхньодніпровської міської ради письмову заяву про відмову від набуття нею права власності на знахідку.

7.10. Проект рішення Верхньодніпровської міської ради про прийняття у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури готується Управлінням житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради.

7.11. Подальше володіння, користування і розпорядження безхазяйним рухомим майном, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури, прийнятим у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади, здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

8. Розпорядження майном, що перейшло до комунальної власності Верхньодніпровської міської територіальної громади

8.1. Володіння, користування і розпорядження майном, що перейшло до комунальної власності, Верхньодніпровська міська рада здійснює відповідно до ст.60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» з моменту державної реєстрації права комунальної власності на об'єкти нерухомого майна.

8.2. Після здійснення реєстрації нерухомого майна задовольняються вимоги кредиторів спадкодавця, що можуть бути заявлені відповідно до статей 1231 - 1232-1 Цивільного кодексу України. Рішення щодо задоволення вимог кредиторів приймає Верхньодніпровська міська рада на пленарному засіданні сесії.

8.3. Після реєстрації права комунальної власності на об'єкти безхазяйного майна або відумерлої спадщини Верхньодніпровська міська рада повідомляє фізичну або юридичну особу, з якою укладено договір про збереження чи тимчасове користування об'єктом, що обліковується як безхазяйне майно або відумерла спадщина, про розірвання договору.

8.4. Особа, з якою було укладено договір тимчасового користування майном, що перебувало на обліку як безхазяйне, при переході права власності на це майно до Верхньодніпровської міської територіальної громади не набуває переваг при його приватизації (наймі чи оренді).

8.5. Питання подальшого використання об'єктів безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини вирішується Верхньодніпровською міською радою на підставі відповідного рішення, прийнятого на сесії міської ради.

8.6. У разі, якщо на об'єкті нерухомого майна на момент відкриття спадщини знаходиться рухоме майно, що входить до складу спадщини, таке рухоме майно переходить у власність Верхньодніпровської міської територіальної громади на підставі рішення суду про передачу нерухомого майна (речі) до комунальної власності громади.

8.7. Рухомі речі соціально-побутового призначення (меблі, побутова техніка, оргтехніка тощо, в разі їх придатності для використання), що перейшли до комунальної власності територіальної громади, за рішенням міської ради можуть передаватися комунальним установам освіти, охорони здоров'я соціального захисту, комунальним підприємствам, іншим організаціям тощо, засновником яких є Верхньодніпровська міська рада.

8.8. Спори щодо передачі безхазяйного нерухомого майна, відумерлої спадщини, безхазяйного рухомого майна, знахідок, безхазяйних об'єктів благоустрою та інженерної інфраструктури у комунальну власність Верхньодніпровської міської територіальної громади та відчуження цих об'єктів вирішуються згідно з вимогами чинного законодавства України у судовому порядку.

9. Процедура внесення змін та доповнень до Порядку

9.1. Внесення змін та доповнень до цього Порядку у випадку прийняття законодавчих актів, в результаті яких може виникнути неузгодженість окремих положень цього Порядку з діючим законодавством, здійснюється таким же чином, як і його прийняття.

10. Заключні положення

10.1. Раз на півроку, до п'ятого числа місяця, що настає за звітним періодом:

- Юридичний відділ Верхньодніпровської міської ради подає Верхньодніпровському міському голові звіт із зазначенням переліку поданих у звітному періоді до суду заяв про визнання майна відумерлою спадщиною, передачу безхазяйного нерухомого майна у власність Верхньодніпровської міської територіальної громади, прийнятих відповідних судових рішень на відповідне майно;

- Управління житлово-комунального господарства та капітального будівництва Верхньодніпровської міської ради подає Верхньодніпровському міському голові звіт із зазначенням переліку майна, на яке зареєстровано право комунальної власності за Верхньодніпровської міською територіальною громадою щодо об'єктів житлового фонду;

- Відділ комунальної власності Верхньодніпровської міської ради подає Верхньодніпровському міському голові звіт із зазначенням переліку майна, на яке зареєстровано право комунальної власності за Верхньодніпровської міською територіальною громадою щодо об'єктів нежитлового фонду;

- Відділ земельних відносин та агропромислового комплексу Верхньодніпровської міської ради подає Верхньодніпровському міському голові звіт із зазначенням переліку майна, на яке зареєстровано право комунальної власності за Верхньодніпровської міською територіальною громадою щодо земельних ділянок.

**АКТ
ОБСТЕЖЕННЯ НЕРУХОМОГО МАЙНА**

(назва населеного пункту)

«__» _____ 20__ року

Комісія з виявлення, обстеження та взяття на облік безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини, створена відповідно до розпорядження Верхньодніпровського міського голови, у складі:

Голови Комісії _____

Секретаря Комісії _____

Членів
Комісії _____

За
Участю _____

здійснила обстеження об'єкта безхазяйного нерухомого майна (речі)/відумерлої спадщини, яке знаходиться на території Верхньодніпровської міської територіальної громади, та встановила, що за дrescoю _____

на земельній ділянці, площею (орієнтовною) _____
комунальної/державної/приватної форми власності знаходиться об'єкт безхазяйного
нерухомого майна (річ)/відумерла спадщина, а саме:

(характеристика та детальний опис технічного стану об'єкта, в тому числі будівель, споруд, нерухомого майна)

- фактичний стан об'єкту, в тому числі земельної ділянки, наявність ознак догляду або бездоглядності об'єкту майна та/або об'єктів інженерної інфраструктури _____

- пропозиції щодо можливості використання об'єкта згідно з його функціональним призначенням або зміни його функціонального призначення _____

- пропозиції стосовно подальшої експлуатації об'єкта в інтересах територіальної громади або вжиття заходів для утилізації майна та вивільнення земельної ділянки (за наявності) _____

Об'єкт безхазяйного нерухомого майна/відумерлої спадщини передано на зберігання (за наявності такої передачі) _____

Інші
пропозиції _____

Висновок
Комісії: _____

Цей акт складено у _____ примірниках.

Голова Комісії _____
Секретар Комісії _____
Член Комісії _____
Член Комісії _____
Член Комісії _____
Член Комісії _____

ФОРМА РЕЄСТРУ

нерухомого майна, що може бути визнане судом як відумерла спадщина

№ з/п	Інформація про майно, що може бути визнане судом як відумерла спадщина	Інші наявні відомості	Документи, що наявні	Документи, що необхідно витребувати
1.				
2.				
3.				